

Representantforslag 31 S

(2015–2016)

fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Heikki Eidsvoll Holmås, Karin Andersen og André N. Skjelstad

Dokument 8:31 S (2015–2016)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Heikki Eidsvoll Holmås, Karin Andersen og André N. Skjelstad om å beholde strenge miljøkrav til oppvarming i ny byggeforskrift (TEK 15)

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne peker på at klimaendringene er vår tids største utfordring. Med Norges naturgitte vannkraftressurser kan landet ta en særlig rolle i elektrifiseringen av Norge og i å bidra til å redusere utslipp i Europa.

Forslagsstillerne mener at fornybar kraft er en høyverdig energiressurs som må benyttes effektivt, og at alternativer bør fremmes der disse finnes, spesielt i energisystemer som skal vare mye lenger enn nåværende kraftsituasjon. Fornybar kraft må benyttes målrettet til utslippskutt i en rekke sektorer som transport, industri og maritim sektor, og til å redusere de europeiske utslippene etter hvert som kraftsystemet knyttes tettere til Europa. Det er behov for en helhetlig tilnærming til energibruk som begrenser bruken av strøm til formål som oppvarming og kjøling i bygg.

Forslagsstillerne viser til at elektrifiseringen av samfunnet vil innebære endrede bruksmønstre som kan gi nye knapphetsfaktorer. Stadig flere elkjøretøy gjør at kontroll av effektbruk vil bli desto viktigere. Det norske kraftnettet belastet spesielt på vinterstid grunnet høy grad av elektrisk oppvarming. Selv med økt effektstyring vil det være fornuftig å regulere bruken av elektrisitet som hovedkilde til oppvarming av rom og tappevann, også i nye bygg med energieffek-

tivt bygnings skall. Den samlede belastningen på kraftnettet bør ikke økes mer enn nødvendig.

I klimaforliket fra 2012 ble det vedtatt at byggeforskriften fra 2015 skal være på passivhusnivå og på nesten-null-energinivå fra 2020. Nesten-null-energinivå vil innebære at mange av framtidens bygg må utnytte energi fra omgivelsene, for eksempel gjennom frikjøling og utnyttning av overskuddsvarme. Forslagsstillerne mener det er viktig å videreføre kompetansen på å prosjektere, installere og videreutvikle løsningene man vil ha behov for i nesten-null-energibygg om få år.

Forslagsstillerne viser til at et viktig verktøy som regulerer bruken av strøm i nybygg og ved totalrehabiliteringer, er byggteknisk forskrift (TEK). Siden TEK07 ble innført 1. februar 2007 og trådte i kraft 1. august 2009, har oppvarming av bygg vært regulert slik at en vesentlig del av varmebehovet dekkes med annen energiforsyning enn direktevirkende elektrisitet og fossile brensler. Prinsippet om å regulere energiforsyningen til oppvarming ble videreført da energikravene ble skjerpet 1. juli 2010 til TEK10. I TEK10 er energikravene knyttet til byggets størrelse gjennom arealgrensen på 500 m² oppvarmet bruksareal (BRA). I praksis innebærer kravet at bygg over arealgrensen skal dekke minimum 60 pst. av varmebehovet med fjernvarme, bioenergi, varmepumper, overskuddsvarme fra kjøling og/eller solvarme. For bygg under arealgrensen er tilsvarende krav minimum 40 pst. Kravet har dessuten vært et insentiv til ressurseffektive kjøleløsninger ved at frikjøling, kjøling som hentes fra omgivelsene uten å tilføres ytterligere kjøleenergi, kombineres med varmepumpesentraler. Forslagsstillerne viser til at det foregår en stadig utvikling og innovasjon innen slike energifleksible løsninger som følge av TEK07 og 10.

Forslagsstillerne peker på at klimaforliket fra 2012 stadfester at arbeidet med energiomlegging og

energieffektivisering i bygg skal fortsette, blant annet gjennom nevnte skjerping av energikravene i byggt teknisk forskrift. 17. november 2015 la regjeringen Solberg frem nye energikrav for passivhusnivå som skal gjelde fra 1. januar 2016 med ett års overgangsperiode. Disse kravene innebærer mer ambisiøse krav til netto energibehov enn TEK10 og at varmeinstallasjon for fossilt brensel forbyes. Småhus, enebolig, to- til firemannsbolig, rekkehus og kjedehus vil i praksis kunne velge mellom å installere panelovner og pipe, vannbåren varme eller å bygge i henhold til den mer ambisiøse passivhus-standarden. Forslagsstillerne støtter alle disse kravene.

Forslagsstillerne peker på at arealgrensen for energiforsyningskravene økes fra 500 m² til 1000 m² oppvarmet BRA. Endringen medfører at energiforsyning ikke reguleres i bygg under arealgrensen, med unntak av småhus. Forslagsstillerne legger til grunn at konsekvensen blir økt bruk av direktevirkende elektrisitet til oppvarming i nye bygg opp til 1000 m². For bygg over 1000 m² skal det installeres energifleksible varmesystemer, og tilrettelegges for bruk av lavtemperatur varmeløsninger. Forslagsstillerne legger til grunn at mange utbyggere vil velge elkjeler til å dekke hele oppvarmingsbehovet, samt at mange bygg med kjøling ikke vil utnytte overskuddsvarme og dermed øke energibruken ytterligere. Forslagsstillerne anerkjenner at energiforsyningskravene for bygg over 1000 m² oppvarmet BRA er tiltenkt å sikre at bygg i fremtiden vil kunne bytte til andre energiforsyningsløsninger, men av ovennevnte grunner mener forslagsstillerne det må gis føringer for å installere andre energiløsninger enn elektrisitet som hovedkilde også i disse byggene fra dag én.

Forslagsstillerne mener regjeringen ikke følger opp overnevnte hensyn og intensjonene i klimaforliket når man går bort fra prinsippene i byggt teknisk forskrift (TEK10) med krav til at visse andeler av

netto varmebehov dekkes av annen energiforsyning enn direkte bruk av elektrisitet.

Forslagsstillerne peker på at svært mange utbyggere kun tar hensyn til investeringskostnader når et bygg realiseres – dette gjelder både i privat og offentlig sektor. Dermed vil løsninger som er dyrere å investere i, men som kan være lønnsomme når investering og driftsutgifter ses i sammenheng, velges bort. Videre vil svært mange utbyggere heller ikke ta annet samfunnsansvar utover det byggt teknisk forskrift regulerer. Forskriften er et viktig verktøy som skal lede beslutningstakere til å ta avgjørelser som er gode for sluttbrukerne av bygget, samfunnet, miljøet og energiresursene. Forslagsstillerne mener derfor at nye energikrav i byggt teknisk forskrift må innrettes slik at gode og langsiktige løsninger velges fra dag én.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen videreføre arealgrensen fra byggt teknisk forskrift (TEK10) på 500 m² oppvarmet BRA som skille mellom ulike energiforsyningskrav i ny byggt teknisk forskrift (TEK 15).
2. Stortinget ber regjeringen videreføre reguleringen fra byggt teknisk forskrift (TEK10) av elektrisitet brukt direkte til varmeformål med krav til at bygg skal prosjekteres og utføres slik at henholdsvis 40 pst. og 60 pst. av netto varmebehov kan dekkes med annen energiforsyning, avhengig av arealgrensen, i ny byggt teknisk forskrift (TEK 15).

17. desember 2015